

# βούκινο

Τρίτη, 19 Φεβρουαρίου 2013

3:51 πμ

## Βούκινο

Είδος σάλπιγγας, κατασκευασμένης αρχικά από κέρατο βοδιού, που κατά τους Βυζαντινούς χρόνους χρησιμοποιούνταν ως κάλεσμα στην μάχη αλλά και ως τρόπος να δίνονται διαταγές κατά την διάρκεια της μάχης, μια και ο θόρυβος απαγόρευε την χρήση άλλου μέσου. Γενικότερα όργανο για την επισήμανση της προσοχής του κόσμου. Βούκινα είχαν οι κήρυκες αλλά και οι ταχυδρόμοι των χωριών.

Συνώνυμα: ντουντούκα, καραμούζα, κόρνο.

Πρβλ. Γίναμε βούκινο : Γίναμε [καταγέλαστοι γιατί μας διαπόμευσαν με το βούκινο. Το κάναμε βούκινο : Το διατυμπανίσαμε. Βλ. και τούμπανο

Βλ. 2ο Υπογλώσσιο

[ <http://www.stougiannidis.gr/hypoglossal/2.htm>[1/5/2011 2:36:05 μμ]

Βούκινο καμωμένο από κέρατο βοδιού.

Δες και [http://www.stougiannidis.gr/byz\\_lexicon.htm](http://www.stougiannidis.gr/byz_lexicon.htm)

Για την διαπόμευση δες

<http://www.stougiannidis.gr/diapobeysi1.htm>

*βούκα, βουκάλιος, incorrect for βούκα, βοκάλιος.*

*βουκανάω, to blow the βουκάνη. Polyb. 6, 35, 12. 6, 36, 5.*

*βουκάνη, ης, ή, = βυκάνη. Gloss. Buccinum, βουκάνη, βουκανιστήριον, κήρυγμα.*

*βουκανιστής, ου, ό, = βυκανιστής. Gloss. Bucinator, βουκανιστής.*

*βουκελλατικός, βουκελλάριοι, Βουκελλάριον, βουκελλάριος, βουκελλάτον, βούκελλος, incorrect for βουκελλατικός, βουκελλάριοι, κ. τ. λ.*

Screen clipping taken: 23/5/2012 5:30 πμ

*βουκινάτωρ and βουκκινάτωρ, ορος, ό, = βυκαητής. Lyd. 157, 16. Leo. Tact. 4, 6. 50. Curop. 31, 18. — Written also βυκινάτωρ. Cedr. I, 755, 19.*

*βούκινον, ου, τόν, = βυκάνη. Joann. Mosch. 3017 B. Leo. Tact. 5, 5. 9, 82, et alibi. Theoph. Cont. 114.*

*βούκα, ή, (bucca) buccca = ζγκαφος, mouthful, morsel. Ptoch. 1, 352. 2, 203.*

*βουκκάκρατον, υ, τόν, = βούκα και άκρατον. Pseud-Athan. IV, 529 C.*

*βουκελλατικός, ή, όν, pertaining to the βουκελλάριοι. Mauric. 1, 9, βάνδα.*

*βουκελλάριοι, ων, οί, (buccelaris) a body of soldiers. Olymp. 449, 23. 450, 14. Theoph. 726, 9. Basilic. 60, 18, 29. Porph. Them. 27, 28.*

*Βουκελλάριον, ου, τόν, Buccellarium, a place. Cedr. II, 15, 18. 497, 7.*

*βουκελλάριος, ου, ό, governor of Βουκελλάριον. Porph. Cer. 460, 9.*

Screen clipping taken: 23/5/2012 5:31 πμ

## ΕΙΚΟΝΕΣ

Εικον 1 βουκινο



## βουκελλάριος

Αυτός που ανήκει στην «Αυτοκρατορική, Επίλεκτον, Ομοτράπεζον, Σύμμικτον και Καβαλλαρική (=Ιπποτική) Τάξη των ΒΟΥΚΕΛΛΑΡΙΩΝ» αποτελούσε το πλέον ηρωικό, επίλεκτο και αξιόμαχο Καβαλλαρικό σώμα της Αυτοκρατορίας της Ρωμανίας, είχε αρχικώς ιδρυθεί το 514 μ.Χ. από τον τότε 14ετή μαθητή και μετέπειτα πολυνίκη Θρυλικό Στρατηγό Βελισάριο. Οι Βουκελλάριοι απετέλεσαν την προσωπική του σωματοφυλακή του Αυτοκράτορα, και ήσαν τιμητικώς ομοτράπεζοί του. Συνέτρωναν δε τον ίδιο άρτο, ο οποίος ονομαζόταν “Βουκέλλα”, από τον οποίο προέρχεται και η ονομασία τους. Η Βουκέλλα ήταν ένα είδος «Κρικέλλας», δηλ. Μεγάλου Άρτου σχήματος κρίκου τον οποίον μοιράζονταν πολλοί ομοτράπεζοι. Ποιοτικώς ήταν ανώτερος από εκείνον τον οποίον έτρωγε το υπόλοιπο στράτευμα και για την ακρίβεια ήταν το είδος εκείνο το οποίο χρησιμοποιείτο ως «Βούκα» (από την οποία ετυμολογείται η λέξη Βουκέλλα, δηλ. μεγάλη «Βούκα»), που σημαίνει **μπουκιά** εμβαπτισμένη στον άκρατο οίνο της Θείας Ευχαριστίας, η οποία τότε ονομαζόταν «Βουκάκρατον». Η Βούκα ήταν επομένως ο Άρτος της Θείας Ευχαριστίας, ο οποίος συμβόλιζε το «Σώμα του Χριστού». Τα αρτοσκευάσματα με σχήμα κρίκου ονομάζονταν γενικώς «κολλίκια» (απο το Αρχαίο Ελλ. ουσ. Κόλλιξ) τα σημερινά κουλούρια ή κουλούρες.

## μπουκιά

Ποσότητα φαγητού που χωράει στο στόμα μας για μάσημα και κατάποση.

Μέτρο για λίγο φαγητό, ο αρχαίος βλωμός ή ψωμός *Bucca Bocca* Λατ . > Βουκελλάριος > Βούκινο.  
ΦΡ Δεν μ' αφήνεις να φάω μια μπουκιά ψωμί!  
Πβλ. ΤΡ Για μια μπουκιά κι ένα ποτήρι και δόξα τω θεω  
ΠΑΡΟΙΜΙΑ: Μεγάλη μπουκιά φάε μαγάλο λόγο μην πείς  
ΠΑΡΑΓΩΓΑ: Μπουκωμένος, Αγριομπούκια = μεγάλες μπουκιές

## Μπουρού

Ναυτική σαλπινγα, βυκάνη (βλ. λ. ) καμωμένη από μεγαλο κοχύλι. Στα αρχαία καλλιτεχνήματα το χρησιμοποιεί ο Τριτων.

Χρήση για επισημανση της θεσης του πλοιου, ως σειρηνα, με καιρο ομιχλης.

Ελύτης : ακουγα σφύριζε η μπουρου και βγαιναν οι γοργονες  
ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ από το Τουρ. Μπουρί = bogü = σωλήνας. σιφων. Πβλ το μπουρί της σόμπας. Το μπουρίνι = σιφουνας < βορέας

## Ο Τηλεβοας

Λέγεται και Τρομπα Μαρινα (βλ. λ. ) ανεπιτυχως, Δεν σαλπίζει αλλα δυναμώνει και κατευθυνει τη φωνη. Χρησιμευει για τη μετάδοση ναυτικων παραγγελματων επι του πλοιου, και για την επικοινωνια μεταξύ πλοιων.

## Οι Κυπριακές Βούτσες

Έκαψες με τζ' επέλλανα  
Τζαι' κομα 'ν να πελλανω  
Ως που Θωρώ τες **βούτσες**<sup>1</sup> σου  
τζ' εν τα φιλιά μου πάνω.

### Μετάπτωση στην ομιλούμενη

Με έκαψες και τρελάθηκα  
Και είναι να τρελαθώ ακόμα  
Όσο παρατηρώ τα μάγουλα σου  
Και είναι επάνω [τους] τα φιλιά μου

-----

1. Βού**Κ**ες -(με τσιτακισμό των κκ) βούτσες = παρειές, μαγουλα.  
Προσοχή βουτσι είναι το αρχαιο βυτιον, βαρέλι και βουτσάς ο κατασκευαστής βουτσιών. Θα μπορούσε όμως να ήταν ο Βουτσάς και ο Κύπριος με τά μεγάλα μάγουλα. Πβλ. Παλαμάς, Βηλλαράς (βηλλίν=πεος).

βλ. 311.214 [159]

Β Ο Υ Κ Κ Η , *Βισσα*. Glossæ Græcobarb. *ἀγχοσίζε-*  
*ται, ἐνίριβεῖ ἢ παρειαῖς, τριβεῖ ἢ βόκκας της. Rursum :*  
*γνάθον, βόκκαν ὅπῃ ἔχει μεγάλας βόκκας.*

Screen clipping taken: 23/5/2012 5:10 πμ